

**МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо забезпечення
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“ІНВЕСТИЦІЙНЕ КРЕДИТУВАННЯ”
(для спеціалістів)**

МАУП

Київ 2016

Підготовлено доцентом кафедри банківської та страхової справи Тімко Н.І.

Затверджено на засіданні кафедри банківської і страхової справи
(Протокол № 11 від 21.04.2016 р.)

*Схвалено Вченою радою Інституту міжнародної економіки та фінансів
ім. Святої Великої княгині Ольги МАУП (протокол №8 від 28.04.2016 р.).*

Тімко Н.І. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни „Інвестиційне кредитування” (для спеціалістів) - К.: МАУП, 2016. - 41 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, загальні рекомендації щодо організації самостійної роботи, тематичний план, зміст дисципліни “Інвестиційне кредитування” по модулях, контрольні та дискусійні питання до семінарських завдань, практичні завдання для аудиторної та позааудиторної роботи, завдання для самостійної роботи, тестові питання, список літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Об'єктивна розбіжність руху матеріальних і грошових потоків в процесі відтворення суспільного продукту обумовлює необхідність інвестиційного кредиту. Потреба в інвестиційному кредиті виникає через різницю у величині і термінах повернення капіталу, спрямованого у виробництво в процесі інвестиційної діяльності, а також у зв'язку з необхідністю одночасної інвестиції великих грошових коштів для розширення виробничого процесу. Поряд з цим, внаслідок утворення тимчасово вільних капіталів та їх руху формується можливість фінансування за рахунок інвестиційного кредиту.

Мета вивчення дисципліни “Інвестиційне кредитування”: формування системи знань з теорії та практики організації інвестиційного кредитування в Україні. Предметом курсу є відносини, що виникають у процесі інвестиційного кредитування між банком та позичальником. Під час вивчення дисципліни розглядаються теоретичні та методологічні основи кредитних відносин, які виникають в процесі інвестиційного кредитування, а також особливості банківського, державного, споживчого, іпотечного кредиту тощо.

Завданнями студентів в процесі вивчення дисципліни “Інвестиційне кредитування” є:

- визначити особливості, переваги та недоліки інвестиційного кредиту як методу фінансування інвестиційної діяльності;
- систематизувати особливості кредитних відносин, що притаманні інвестиційному кредиту;
- навчитися визначити сутність і цілі, загальні риси та відмінності таких різновидів інвестиційного кредитування як державне, банківське, іпотечне, споживче;
- оволодіти методами оцінки фінансового стану позичальника;
- набути вміння визначати ефективність інвестиційних проектів і проводити оцінку доцільності їх кредитування.;
- оволодіти методами оцінки ризикованості проекту та підходами до управління і мінімізації ризиків;
- ознайомитися з нормативно-правовою базою реалізації інвестиційного кредитування на Україні.

Важливою складовою роботи студентів є самостійна підготовка ними матеріалів, питань, завдань із кожної теми навчального курсу. Оскільки навчальним планом передбачено виділення навчального часу для самостійної роботи студентів, частина обов'язкового програмного матеріалу виноситься на самостійне вивчення студентів.

Самостійна робота є обов'язковою при підготовці до практичних занять, для складання заліку з навчальної дисципліни, тому вона повинна мати систематичний та плановий характер і обов'язково завершуватись перевіркою знань студентів.

Самостійна робота є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння знань. Значно

підвищується значення та статус самостійної роботи при введенні кредитно – модульної технології навчання, за якою скорочується обсяг аудиторної роботи.

Мета самостійної роботи – сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості - умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Форми самостійної роботи:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- самостійна робота з підручником, науковою та періодичною літературою;
- вивчення та аналіз законодавчих та нормативних документів;
- пошук і опрацювання матеріалів через мережу Інтернет;
- узагальнення та аналіз фактичних даних;
- проведення самостійних наукових досліджень;
- підготовка аналітичних записок, доповідей, рефератів, презентацій;
- виконання індивідуальних завдань;
- написання контрольних робіт;
- підготовка до заліку.

Методичні рекомендації до самостійної роботи із дисципліни „Інвестиційне кредитування” розроблені відповідно до програми курсу „Інвестиційне кредитування”. Методичні рекомендації призначені для підготовки до практичних та семінарських занять, самостійної та індивідуальної роботи над дисципліною, підготовки до заліку, студентів як стаціонарної, так і заочної форми навчання.

Відповідно до програми курсу збірник містить завдання по основних розділах курсу „Інвестиційне кредитування”.

Тематичний план дисципліни „Інвестиційне кредитування”

№	Назва змістового модуля і теми
	<i>Змістовий модуль 1. Зміст та особливості організації інвестиційного кредитування</i>
1.	Сутність інвестиційного кредиту.
2.	Банківське інвестиційне кредитування (види і об’єкти).
3.	Організація банківського інвестиційного кредитування.
4.	Банківська експертиза доцільності та ефективності кредитування інвестиційних проєктів.
	<i>Змістовий модуль 2. Характеристика форм інвестиційного кредиту</i>
5.	Державне інвестиційне кредитування
6.	Споживче інвестиційне кредитування.
7.	Інвестиційне кредитування під заставу нерухомості (іпотечне кредитування)
8.	Лізинг.
9.	Міжнародний інвестиційний кредит.
10.	Управління ризиками при інвестиційному кредитуванні.
Разом годин: 120	

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ „ІНВЕСТИЦІЙНЕ КРЕДИТУВАННЯ”

Змістовий модуль 1. Зміст та особливості організації інвестиційного кредитування

Тема 1. Сутність інвестиційного кредиту

Поняття інвестиційного кредиту. Особливості реалізації кредитних відносин в інвестиційній сфері. Переваги кредитного методу фінансування інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання.

Об'єкти інвестиційного кредитування. Форми інвестиційних проектів. Інвестиційний цикл та його фази. Стадії передінвестиційної фази. Стадії інвестиційної фази. Моніторинг інвестиційних проектів. Експлуатаційна фаза. Поняття проектного циклу (формулювання проекту, розробка, експертиза, реалізація проекту, оцінка результатів). Учасники інвестиційного кредитування прямі та непрямі учасники.

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Характеристика об'єктів інвестиційного кредитування (будівництво нових підприємств, технічне переозброєння та реконструкція діючих, інноваційні заходи підприємств, витрати тощо).
2. Критерії, яким мають відповідати об'єкти інвестиційного кредитування.
3. Інвестиційний проект: поняття, форми (нульовий, реконструкції, розширення).
4. Характеристика фаз інвестиційного циклу (передінвестиційна, інвестиційна, виробнича) та їх стадій.

Дискусійні питання до семінарського заняття:

1. Пригадайте відомі Вам способи фінансування інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання і визначте їх переваги та недоліки. Спробуйте пояснити, чим обумовлена об'єктивна необхідність використання інвестиційного кредиту. Які специфічні ознаки йому притаманні?

Питання для самостійного вивчення:

1. Учасники інвестиційного кредитування (кредитори, інвестори, замовники, страхові компанії, гарантійні фонди, інжинірингово-консалтингові фірми, забудовники). Непрямі учасники (державні органи, державні та громадські організації) та їх завдання. [35, с. 12-14]

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1. Підприємство планує реалізувати інвестиційний проект вартістю 240 тис. грн. Вартість позичкового капіталу становить 12%, а ставка доходності інвестованого капіталу – 14%. Визначте рентабельність власного капіталу та його відносну зміну, якщо частка боргу у структурі капіталу збільшиться з 40% до 60%; розрахуйте рівень фінансового важеля по кожній структурі капіталу.

Практичне завдання для самостійної роботи:

Завдання 1. Підприємство має інвестиційну потребу в залученні 5000 тис. грн. для придбання нової технологічної лінії. Розроблено два альтернативні плани фінансування: випуск простих акцій та отримання кредиту. Вартість обох альтернативних джерел становить 16%. Виручка від запровадження нового обладнання прогнозується на рівні 11600 тис. грн., собівартість продукції (без відсоткових платежів) становить 7800 тис. грн. Визначте який з двох планів має перевагу за результатом чистого прибутку. Для порівняння скористайтесь послідовністю, наведеною в таблиці.

<i>Показник</i>	<i>Фінансування за рахунок інструментів власності</i>	<i>Кредитне фінансування</i>
Виручка від реалізації		
Собівартість продукції		
Виплата відсотків		
Податок на додану вартість (25%)		
Валовий прибуток		
Податок на прибуток (20%)		
Дивіденди		
<i>Чистий прибуток</i>		

Теми рефератів:

1. Об'єкти інвестиційного кредитування.
2. Учасники інвестиційного кредитування та їх функції.
3. Особливості реалізації кредитних відносин в інвестиційній сфері.
4. Визначення інвестиційного проекту та його форм.
5. Фази інвестиційного циклу.
6. Умови кредитування будівництва нових підприємств.
7. Умови кредитування технічного переозброєння, реконструкції чи розширення діючих підприємств.
8. Умови кредитування інноваційних заходів підприємств.
9. Витрати, як об'єкт кредитування.

*Література основна [17-19; 23; 25; 26; 29; 35; 39-41]
додаткова [48; 58]*

Тема 2. Банківське інвестиційне кредитування

Банківський кредит, як основна форма інвестиційного. Завдання банків при інвестиційному кредитуванні. Загальні принципи кредитування. Принципи інвестиційного кредитування.

Класифікація банківських кредитів. Різновиди інвестиційного кредиту. Строкові кредити. Основні види револьверних кредитних ліній. Довгострокові проектні кредити (кредитування без регресу на позичальника, з частковим регресом, з повним регресом, кредитування на консорційних засадах). Андеррайтинг: особливі умови. Сутність мікрокредитування.

Ціна інвестиційного кредиту; фактори, що її зумовлюють. Нарахування відсотків за інвестиційними позичками. Методи розрахунку відсоткових ставок (нарахування відсотків за методом “вартість плюс”, модель цінового лідерства).

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Основні принципи та обмежувальні умови банківського інвестиційного кредитування.
2. Класифікація банківських кредитів (за формою, за терміном погашення, за характером забезпечення, за методом надання, за ступенем ризику, за характером виплати відсотків).
3. Ціна інвестиційного кредиту: поняття, фактори, що її обумовлюють.
4. Складові відсотків за користування інвестиційним кредитом.
5. Базова ставка (*prime rate*).

Дискусійні питання до семінарського заняття:

1. Ми пригадали з Вами основні критерії для класифікації кредитів за різними ознаками. Чи існує на Ваш погляд взаємозалежність між вибором видів кредиту (за методом надання, за способом погашення тощо) та особливостями інвестиційного заходу, чи об'єкту, що кредитується. Наведіть приклади.

Питання для самостійного вивчення:

1. Андеррайтинг як різновид інвестиційного кредиту: особливості андеррайтингу на Україні, специфічні вимоги до цінних паперів, що розміщуються шляхом андеррайтингу, та до їх емітентів [7; 35, с. 24-26]

Теми рефератів:

1. Ціна інвестиційного кредиту. Фактори, що впливають на рівень відсотків за банківськими інвестиційними позичками.
2. Модель нарахування відсотків за методом “вартість плюс”.
3. Нарахування відсотків за моделлю цінового лідерства.
4. Револьверна кредитна лінія: зміст, основні види, особливості використання.
5. Сутність довгострокових проектних кредитів: види за методом надання.
6. Кредитування на консорційних засадах.
7. Ознаки та особливості реалізації банківського андеррайтингу.

Література основна [16-19; 20; 23; 25; 26; 29; 35; 40; 41]
додаткова [43; 48; 58]

Тема 3. Організація банківського інвестиційного кредитування

Стадії організації кредитного процесу. Критерії, що впливають на вибір механізму інвестиційного кредитування. Заявка на кредитування інвестиційного проекту. Документи, що подаються до установи банку. Додаткові документи, залежно від об'єкту кредитування. Аналіз кредитоспроможності та фінансового стану позичальника. Якісні та кількісні параметри. Оцінка кредитоспроможності на основі аналізу грошових потоків та аналізу ділового ризику. Рейтингова оцінка класу позичальника.

Форми забезпечення банківського інвестиційного кредиту. Критерії оцінки якості застави. Розрахунок сум погашення заборгованості за позичками (погашення періодичними внесками, «амортизаційне» погашення). Розрахунок строку користування інвестиційною позичкою (повного та погашення). Призначення кредитної угоди та її структура. Обмежувальні умови. Контроль в процесі банківського кредитування (основний та додатковий моніторинг).

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Характеристика стадій кредитного процесу (розробка основних напрямів роботи, надання кредиту, контроль за цільовим використанням кредиту та його погашенням) та їх складові.

2. Критерії, що впливають на вибір механізму інвестиційного кредитування. (статус кредитора, статус позичальника, кількість учасників операції, валюта позички, мета та призначення позички, термін кредитування, вид відсотка, спосіб погашення, техніка кредитування).

3. Оцінка кредитоспроможності та фінансового стану позичальника. Характеристика якісних і кількісних (коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт загальної ліквідності, коефіцієнт платоспроможності, величина оборотного капіталу, оборотність запасів, оборотність дебіторської заборгованості, оборотність кредиторської заборгованості, коефіцієнт фінансової стабільності тощо) критеріїв.

4. Форми забезпечення, що використовуються при інвестиційному кредитуванні (гарантія, застава).

5. Вимоги до застави: критерії оцінки вартості; ступінь ліквідності тощо.

Питання для самостійного вивчення:

1. Призначення кредитної угоди та її структура.

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1. До банку надійшла заявка на одержання інвестиційного кредиту на суму 2000 тис. грн. терміном на 3 роки. Як заставу підприємство пропонує такі матеріальні та фінансові активи:

- будівля, балансова вартість на дату звернення за кредитом – 1800 тис. грн;
- технологічне обладнання – 900 тис. грн.;
- ОВДП 9-місячні на суму 250 тис. грн.

Визначити: 1) які форми застави прийме банк і чи вистачить їх для одержання кредиту, якщо відомо, що відсоток за кредит становить 15%; норма амортизації на будівлю – 10% на рік; норма амортизації на обладнання – 20% на рік; 2) складіть графік виплати боргу та погашення відсотків, якщо кредит видається однією сумою і погашається щоквартально рівними частками.

Завдання 2. Банк надав кредит на суму 40 млн. грн. строком на 5 років під 6 % річних. Погашення проводиться рівними щорічними виплатами в кінці року і включає як погашення основного боргу, так і відсоткові платежі. Нарахування відсотків відбувається раз на рік. Розрахуйте залишок непогашеного боргу на початок четвертого року.

Завдання 3. Підприємство отримало кредит на суму 1 млн. грн. на 5 років під 12% річних. Погашення основного боргу та виплата відсотків передбачаються щомісячно. Визначте: 1) величину щомісячних строкових виплат; 2) суму основного боргу, що залишається на початок 4 року.

Практичне завдання для самостійної роботи:

Завдання 1. На основі Балансу та Звіту про фінансові результати (роздатковий матеріал) розрахуйте показники: платоспроможності; фінансової стійкості позичальника; рентабельності, ліквідності.

Завдання 2. Розрахунок погашення заборгованості періодичними внесками. Суб'єкт господарювання отримав кредит розміром *A* тис. грн. на *B* років за ставкою *B* % на рік. Основне тіло кредиту погашається щорічними однаковими платежами в розмірі *G* тис. грн. Розрахуйте розмір відсотків, що сплачуються щорічна та залишок основної заборгованості, що буде погашена в кінці терміну.

<i>Варіант</i>	<i>A, тис. грн.</i>	<i>B, років</i>	<i>B, %</i>	<i>G, тис. грн.</i>
<i>1</i>	120	5	20	20
<i>2</i>	100	4	16	15
<i>3</i>	200	6	15	25
<i>4</i>	140	4	20	20
<i>5</i>	160	5	18	25

Для систематизації результатів скористайтеся таблицею:

<i>Рік</i>	<i>Залишок боргу на початок року</i>	<i>Погашення боргу</i>	<i>Відсотки</i>	<i>Сукупні річні виплати</i>
------------	--------------------------------------	------------------------	-----------------	------------------------------

Завдання 2. Банк надав кредит на суму *A* тис. грн. строком на 5 років під *B* % річних. Погашення проводиться рівними щорічними виплатами в кінці року і включає як погашення основного боргу, так і відсоткові платежі. Нарахування відсотків відбувається раз на рік.

<i>Варіант</i>	<i>A, тис. грн.</i>	<i>B, %</i>
<i>1</i>	800	10
<i>2</i>	300	7
<i>3</i>	500	6
<i>4</i>	400	6
<i>5</i>	700	8

Складіть план погашення боргу за наступною схемою:

<i>Рік</i>	<i>Залишок боргу</i>	<i>Річна строкова виплата</i>	<i>Частина платежу на погашення основного боргу</i>	<i>Відсотковий платіж за період</i>
------------	----------------------	-------------------------------	---	-------------------------------------

Теми рефератів:

1. Стадії організації кредитного процесу: їх зміст і характеристика.
2. Кредитна угода: призначення, склад і порядок складання.
3. Аналіз кредитоспроможності та фінансового стану позичальника: мета та основні показники.
4. Кількісні параметри, що характеризують господарську діяльність позичальника.

5. Оцінка кредитоспроможності позичальника на основі аналізу грошових потоків.

6. Оцінка кредитоспроможності позичальника на основі аналізу ділового ризику.

7. Форми забезпечення банківського інвестиційного кредиту.

8. Аналіз кредитоспроможності та фінансового стану позичальника: мета та основні показники.

9. Забезпечення кредиту через заставу: вимоги до предмета застави, оцінка якості.

10. Організація контролю в процесі банківського інвестиційного кредитування. Основний та додатковий моніторинг

11. Розрахунок строку погашення кредиту та його повного строку.

12. Способи розрахунку погашення заборгованості за інвестиційними позиками.

Література основна [12; 16-19; 22; 23; 25; 26; 28-30; 35; 38-41]

Тема 4. Банківська експертиза доцільності та ефективності кредитування інвестиційних проектів.

Експертиза документів обґрунтування інвестицій позичальника. Послідовність оцінки інвестиційного проекту. Предмет експертизи. Види експертизи. Етапи банківської експертизи інвестиційного проекту. Завдання відділу експертизи інвестицій. Мета та критерії оцінки діяльності замовника при попередньому розгляді. Схема попередньої оцінки та прийняття рішення. Завдання поглибленої експертизи інвестиційного проекту.

Фінансово-економічна оцінка інвестиційного проекту, як основа експертизи. Методика UNIDO. Завдання кредитного відділу. Критерії оцінки інвестиційних проектів.

Розрахунок середньозваженої вартості фінансування (WACC). Розрахунок показників ефективності реальних інвестиційних проектів (метод чистої теперішньої вартості (NPV), індекс рентабельності інвестицій (PI), метод визначення внутрішньої норми дохідності (IRR), визначення періоду окупності). Оцінка інвестиційного проекту в умовах невизначеності (вплив інфляції, аналіз чутливості реагування, аналіз безбитковості, аналіз еквівалента певності).

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Предмет та мета банківської експертизи документів обґрунтування інвестицій.

2. Характеристика видів експертизи (попередня, технічна, юридична, економічна).

3. Елементи техніко-економічної експертизи за методикою UNIDO.

4. Кількісні та якісні показники, що застосовуються для оцінки: малих, середніх, великих проектів.

Питання для самостійного вивчення:

1. Розрахунок середньозваженої вартості фінансування [67,с.105-113]

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1. Визначте повний строк кредиту. Якщо відомо, що він йде на фінансування інвестиційного проекту вартістю 10 млн. грн., термін будівництва за проектом – 1 рік, середньорічний чистий дохід за проектом 3 млн. грн. Сума кредиту – 8 млн. грн. Річна сума амортизаційних відрахувань, що спрямовуватимуться на погашення кредиту становить 1,2 млн. грн., річна сума чистого прибутку – 1,4 млн. грн. Плата за інвестиційний кредит становить – 20% річних. Визначте: 1) термін окупності проекту; 2) термін, необхідний для погашення кредиту; 3) повний термін кредиту.

Завдання 2. Компанія залучила інвестиційний капітал в розмірі 1 200 тис. грн. за рахунок наступних джерел: емісія простих акцій – 600 тис. грн.; емісія привілейованих акцій – 200 тис. грн.; банківський кредит – 430 тис. грн.; емісія облігацій – 400 тис. грн. Вартість джерел становить: купонна ставка – 10% річних; ставка дивіденду по привілейованим акціям 13%, ставка дивіденду по простим акціям – 16%. Для реалізації проекту не вистачає 180 тис. грн., які компанії вирішила залучити через банківську позику. Визначте вартість кредиту, якщо середньозважена вартість фінансування компанії не повинна перевищувати 17%.

Практичне завдання для самостійної роботи:

Завдання 1. Компанія виготовляє продукт А. Величина постійних витрат – А; максимально можливий обсяг випуску продукції становить В. Одиниця продукції реалізується за ціною В, змінні витрати становлять Г на одиницю продукції. Яку кількість продукції слід виготовляти компанії для досягнення точки беззбитковості. Чи достатньо потужностей обладнання?

Варіант	А, тис. грн.	В, одиниць	В, грн.	Г, грн.
1	50	1000	430	260
2	20	10000	10	8
3	30	5000	92	58
4	40	5000	36	27
5	60	8000	250	160

Завдання 2. В рамках реалізації інвестиційного проекту, компанія закупила нову технологічну лінію вартістю А за рахунок інвестиційного кредиту з вартістю В річних. Під час експлуатації, компанія сподівається отримати доходи: в перший рік – В, починаючи з другого по Г щорічно.

Розрахуйте період окупності спрощений та уточнений для даного проекту. Чи є він прийнятний, якщо кредит має бути погашений за 5 роки.

Варіант	А, тис. грн.	В, %	В, тис. грн.	Г, тис. грн.
1	40	15	9	12
2	80	13	17	20
3	100	14	25	28
4	120	15	25	30
5	60	14	10	15

Завдання 3. Придбання нового обладнання за А дає можливість підприємству отримати економію на витратах по В тис. грн. протягом В років, залишкова

вартість обладнання через цей термін складає *Г*. Очікуваний темп інфляції – *Д* річних. Вартість інвестиційного кредиту для придбання обладнання – *Є*. Визначте: 1) за показником чистої приведеної вартості чи доцільно реалізовувати даний проект; 2) внутрішню норму доходності проекту, та зробіть висновок про умови за яких проект доцільно доцільність реалізовувати; 3) за наявності альтернативного проекту „*Х*” з індексом прибутковості *Ж*, якому Ви віддали б перевагу?

<i>Варіант</i>	<i>А, тис. грн.</i>	<i>Б, тис. грн.</i>	<i>В, років</i>	<i>Г, тис. грн.</i>	<i>Д, %</i>	<i>Є, %</i>	<i>Ж</i>
<i>1</i>	30	7	5	2	5	13	1,1
<i>2</i>	60	9	10	2	7	14	1,3
<i>3</i>	100	15	8	7	6	12	1,2
<i>4</i>	25	6	5	1	5	15	0,9
<i>5</i>	20	6	4	1	6	13	1,3

Теми рефератів:

1. Процедура вивчення та оцінки проектних ризиків.
2. Предмет експертизи. Види експертиз документів обґрунтування інвестицій, їх характеристика.
3. Банківська експертиза документів обґрунтування інвестицій позичальника.
4. Мета та критерії оцінки діяльності замовника при попередньому аналізі інвестиційного проекту.
5. Завдання поглибленої експертизи інвестиційного проекту.
6. Методика UNIDO, як основа фінансово-економічної оцінки інвестиційного проекту.
7. Критерії та показники, за якими визначається ефективність інвестиційних проектів.
8. Методи оцінки інвестиційного проекту в умовах невизначеності.
9. Методи розрахунку показників ефективності реальних інвестиційних проектів.

*Література основна [17-21; 23-26; 29; 30; 33-35; 39-41]
додаткова [46; 51; 52; 60]*

Тестове завдання до змістового модуля 1

1. ***Кредит, при якому вся відповідальність за реалізацію проекту покладається на фінансово-кредитну організацію, є кредитом:***
 - а) без регресу на позичальника;
 - б) з повним регресом на позичальника;
 - в) з частковим регресом на позичальника;
 - г) на консорційних засадах
2. ***Якій кількісній мірі відповідає показник періоду окупності для позитивної оцінки проекту інвестором:***
 - а) менше 1 року;
 - б) менше 2 років;
 - в) від 2 до 4 років;
 - г) менше загального терміну життя проекту;

- д) менше періоду, що визначений для повного погашення зобов'язань по борговому фінансуванню проекту;
- е) менше 10 років.

3. Кредитна лінія зі встановленим лімітом, при перевищенні якого змінюється вартість фінансування, є лінією:

- а) підтвердженою;
- б) з повідомленням;
- в) рамковою;
- г) не відновлювальною;
- д) револьверною.

4. Фінансовий стан позичальника, що відноситься до класу „В”, означає:

- а) фінансова діяльність добра, що свідчить про можливість своєчасного виконання зобов'язань за фінансовими операціями і можливість її утримання на такому рівні надалі;
- б) фінансова діяльність клієнта добра, але ймовірність підтримування її на цьому рівні протягом тривалого часу є низькою;
- в) фінансова діяльність задовільна і потребує більш детального контролю, ймовірність несвоєчасного погашення заборгованості в повній сумі та в строки, передбачені договором.

5. Принцип строковості означає, що:

- а) позичка надається на певний строк;
- б) позичка повинна бути повернена в строк, обумовлений кредитною угодою;
- в) проценти за позичкою повинні бути сплачені в певний строк.

6. Довгостроковий кредит видається позичальнику:

- а) для розрахунків з бюджетом по податках;
- б) на закупівлю машин та обладнання;
- в) на будівництво нового цеху.

7. Взаємовідносини між банком і позичальником регулюється:

- а) Національним банком України;
- б) Податковою адміністрацією;
- в) кредитною угодою.

8. В якості застави можуть виступати:

- а) товарні запаси і дорожні документи;
- б) рухоме і нерухоме майно;
- в) цінні папери.

9. Погашення кредиту позичальником здійснюється:

- а) одноразовим платежем в кінці строку дії кредитного договору;
- б) в розстрочку рівними частинами на протязі всього строку дії кредитного договору;
- в) в порядку, визначеному кредитною угодою.

10. Цільовий характер кредитування означає:

- а) видачу кредитів в межах наявних кредитних ресурсів банку;
- б) диверсифікацію банківських ресурсів, розміщених в активні операції;

в) вкладення коштів банку в конкретні господарські процеси.

11. Кредитоспроможність позичальника – це:

- а) його здатність своєчасно погасити заборгованість за позичкою і процентами;
- б) його можливість користування банківським кредитом;
- в) його здатність своєчасно розраховуватись з власними кредиторами.

12. Розмір і порядок стягнення пені та штрафів за невиконання або неналежне виконання кредитних зобов'язань позичальника визначається:

- а) чинним законодавством;
- б) кредитною угодою;
- в) чинним законодавством і кредитною угодою.

13. Пролонгованим вважається кредит:

- а) який своєчасно не погашений позичальником;
- б) за яким банк прийняв рішення про відстрочку погашення;
- в) який вважається безнадійним.

14. Який вид кредиту надається шляхом списання банком коштів з рахунку клієнта понад залишок коштів на цьому рахунку?:

- а) факторинг;
- б) акцептний кредит;
- в) форфейтинг;
- г) овердрафт.

16. Інвестиційна операція, пов'язана з заміною або доповненням парку устаткування новими видами, спрямована на просте відтворення активної частини виробничих основних фондів, є такою формою реального інвестування як:

- а) придбання цілісного майнового комплексу;
- б) модернізація;
- в) реконструкція;
- г) відновлення устаткування;
- д) інноваційне інвестування в нематеріальні активи.

17. До поточних витрат проекту не належать:

- а) сировина і матеріали;
- б) витрати на придбання будівель та устаткування;
- в) амортизація основних фондів;
- г) оплата праці.

18. З яким показником порівнює інвестор внутрішню норму прибутковості проекту, приймаючи рішення щодо його ухвалення:

- а) з фондівіддачею;
- б) з середньою ринковою доходністю;
- в) з очуваною рентабельністю інвестицій.

19. Аналіз точки безбитковості проекту визначає:

- а) мінімально необхідний обсяг фінансування проекту;
- б) мінімально необхідний обсяг позики;
- в) припустимий рівень витрат за проектом;
- г) мінімально необхідний обсяг виробництва для покриття витрат за проектом.

20. *Зі збільшенням вартості кредитних ресурсів у країні обсяг інвестицій:*
- а) зростає;
 - б) зменшується;
 - в) залежить від інших економічних умов.
21. *При прийнятті рішення про вкладання інвестиційного капіталу в проект, при наявності альтернативного проекту, за критерієм мінімізації ризику, перевагу має той проект:*
- а) коефіцієнт варіації якого менше;
 - б) коефіцієнт варіації якого більше;
 - в) значення коефіцієнту варіації не враховується.
22. *Значення чистої приведеної вартості, що свідчить про те, що проект є прийнятним, відповідає:*
- а) $NPV \leq 0$;
 - б) $NPV \geq 0$;
 - в) $NPV \leq 1$;
 - г) $NPV \geq 1$.
23. *Визначити точку беззбитковості проекту, якщо прогнозована ціна одиниці продукції – 10 грн., змінні витрати на одинцю продукції – 4 грн., умовно-постійні щомісячні витрати за проектом – 60 тис. грн.:*
- а) 10 тис. одиниць;
 - б) 20 тис. одиниць;
 - в) 30 тис. одиниць.
24. *Визначте термін окупності чотирирічного проекту, за яким передбачено початкові інвестиції в перший рік – 180 тис.грн., обсяг реалізації продукції – 140 тис. грн. щорічно, витрати на виробництво – 80 тис. грн. щорічно, ставка дисконту – 10%:*
- а) менше 3 років;
 - б) від 3 до 4 років;
 - в) від 4 до 5 років;
 - г) понад 5 років.
25. *Збільшення показника рентабельності продажу свідчить про:*
- а) зниження витрат на виробництво продукції;
 - б) зниження витрат на продаж продукції;
 - в) збільшення витрат на виробництво продукції;
 - г) збільшення витрат на продаж продукції;
 - д) про зниження цін на продані товари, послуги;
 - е) про підвищення цін на продані товари, послуги.
26. *Оцінка фінансового стану клієнта при проведенні операції кредитування, здійснюється для юридичної особи:*
- а) не рідше 1 разу на рік;
 - б) не рідше 1 разу на квартал;
 - в) щомісячно.
27. *Загальний розмір кредитів, виданих банком всім позичальникам, з урахуванням 100% позабалансових зобов'язань банку, не може перевищувати:*

- а) розміру власного капіталу банку;
- б) двократного розміру власного капіталу банку;
- в) розміру власного капіталу банку більш ніж в три рази;
- г) розміру власного капіталу банку більш ніж в п'ять раз;
- д) розміру власного капіталу банку більш ніж в вісім раз;
- е) обмеження законодавством не регламентується.

28. Розмір позики, що встановлюється у відсотковому відношенні до вартості заставлених цінних паперів і відображає ризик банку по окремим видам цінних паперів, складає під заставу акцій, що котируються на біржі:

- а) 60% заставної вартості;
- б) 70% заставної вартості;
- в) 80% заставної вартості;
- г) 90% заставної вартості.

29. Відсоткові платежі за користування позичковим капіталом, нараховуються:

- а) після нарахування податку на прибуток;
- б) до нарахування податку на прибуток;
- в) після нарахування дивідендів.

30. Кредит, що передбачає, створення, акціонування і експлуатацію проекту на пайовій основі, за якою банк, чи декілька банків, конвертують свої боргові вимоги в акції позичальника, це кредит:

- а) без права регресу;
- б) з частковим регресом;
- в) з повним регресом;
- г) на консорціальних засадах.

31. Ліміт андеррайтингу для одного емітента не повинен перевищувати:

- а) 5% власного капіталу банку;
- б) 10% власного капіталу банку;
- в) 25% власного капіталу банку.

32. Оцінка стану обслуговування заборгованості за станом погашення клієнтом - юридичною особою основного боргу та процентів за ним на визнається „слабким”, якщо:

- а) заборгованість за фінансовою операцією прострочена від 8 до 90 днів та проценти за нею сплачуються з максимальною затримкою від 8 до 30 днів;
- б) заборгованість за фінансовою операцією прострочена понад 90 днів;
- в) договір пролонговано з пониженням класу клієнта на строк від 91 до 180 днів, але проценти сплачуються в строк або з максимальною затримкою до 30 днів;
- г) договір пролонговано з пониженням класу клієнта на строк до 90 днів, заборгованість та проценти за нею сплачуються в установлені строки або з максимальною затримкою до семи календарних днів.

33. Оптимальне теоретичне значення коефіцієнта незалежності при оцінці позичальника – юридичної особи має становити:

- а) не менше 0,2;
- б) не менше 0,5;
- в) не менше 0,6;
- г) не більше 1,0.

34. Позичальнику надано кредит в розмірі 30 тис. грн. з річною ставкою 17%. Виплата відсотків відбувається щомісячно, основна сума боргу погашається в кінці терміну. Відсотки за перший квартал користування кредитом становитимуть:

- а) 425 грн.;
- б) 1275 грн.;
- в) 5100 грн.

35. Кредит в розмірі 100 тис. грн. видано під 25% річних на 1 рік. Погашення основної суми заборгованості відбувається рівномірно щоквартально, водночас з погашенням відсотків за той же період. Відсоткові платежі за другий квартал становитимуть:

- а) 2083,33 грн.;
- б) 3125 грн.;
- в) 4687,50 грн.;
- г) 6250 грн.

Змістовий модуль 2. Характеристика форм інвестиційного кредиту

Тема 5. Державне інвестиційне кредитування

Зміст і характеристика державного інвестиційного кредитування: об'єкти; ресурси, за рахунок яких здійснюється державне кредитування. Нормативно-правова база фінансування за рахунок державних централізованих капітальних вкладень та порядок їх формування. Розподіл капітальних вкладень у невиробничих галузях. Фінансування витрат на придбання обладнання. Перелік необхідних документів. Порядок погашення кредиту. Контроль за цільовим використанням та дотриманням термінів.

Сутність податкового інвестиційного кредитування, його цільове призначення. Споживачі інвестиційного податкового кредиту. Умови надання та контроль. Порядок отримання. Методика визначення загальних обсягів кредиту для підприємства.

Державне інвестиційне кредитування фізичних осіб. Суб'єкти кредитування. Умови кредитування. Кредитування будівництва. Порядок обчислення суми кредиту. Диференціація ставок на обслуговування кредиту. Порядок оформлення, видачі та погашення кредиту. Умови переходу прав власності на збудоване (реконструйоване) за рахунок кредиту житло та господарські приміщення.

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Умови кредитування централізованих капітальних вкладень за рахунок державного бюджету (суб'єкти, об'єкти, джерела та порядок фінансування).
2. Зміст та цільове призначення податкового кредиту.
3. Умови надання податкового кредиту.

4. Процедура визначення обсягу податкового кредиту для конкретного підприємства.

Дискусійні питання до семінарського заняття:

1. Роль державного інвестиційного кредитування в розвитку національної економіки.

Питання для самостійного вивчення:

1. Державне інвестиційне кредитування фізичних осіб [35, с. 99-103]
2. Порядок проведення державної експертизи інвестиційних проектів. Критерії відповідності проектів, позичальників, банків.

Теми рефератів:

1. Зміст і характеристика державного інвестиційного кредитування.
2. Порядок відкриття та оформлення кредитування державних капітальних вкладень.
3. Умови отримання податкового інвестиційного кредиту.
4. Державне інвестиційне кредитування фізичних осіб.

Література основна [23; 25; 26; 35; 40]

Тема 6. Споживче інвестиційне кредитування

Сутність споживчого інвестиційного кредиту. Об'єкти кредитування та принципи надання споживчого кредиту. Страхування об'єктів кредитування. Перелік документів, необхідних для оформлення кредитної угоди. Оцінка заявки на отримання споживчого кредиту. Фактори, які визначають його якість (кредитний скоринг). Відсоткові ставки та інші умови споживчих кредитів.

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Об'єкти споживчого інвестиційного кредитування (будівництво, реконструкція, капітальний ремонт тощо).
2. Порядок отримання споживчого інвестиційного кредиту.
3. Критерії оцінки фінансового стану позичальника - фізичної особи.
4. Особливості визначення максимально припустимого розміру позики в залежності від об'єкту кредитування.

Дискусійні питання до семінарського заняття:

1. Розвиток сегменту споживчого кредитування на Україні : динаміка, перспективи, проблеми.

Питання для самостійного вивчення:

1. Критерії оцінки та класифікація позичальників - фізичних осіб [15, п.4.6]

Теми рефератів:

1. Розвиток ринку споживчого кредитування на Україні.
2. Система показників, що використовуються при оцінці фінансового стану позичальника-фізичної особи (розрахунок на умовному прикладі).

Література основна [16; 23; 25; 26; 35; 41]

Тема 7. Інвестиційне кредитування під заставу нерухомості (іпотечне кредитування)

Характеристика іпотечного інвестиційного кредитування: цільове призначення, сфера застосування, особливість об'єкту. Економічна передумова існування іпотечного кредитування. Ознаки та особливості інвестиційного іпотечного кредитування. Іпотечні банки та їх функції.

Принципи оцінки заявок на отримання іпотечного кредиту. Вартість об'єкту нерухомості. Принципи оцінки об'єктів нерухомості. Методи оцінки об'єктів нерухомості (дохідний, порівняльний, витратний, майновий підхід).

Особливості оцінки землі (несільськогосподарської та орної), при іпотечному кредитуванні. Методи експертної грошової оцінки (капіталізації чистого доходу, грошової оцінки земель, зіставлення цін продажу подібних земельних ділянок, врахування витрат на спорудження об'єктів нерухомого майна на земельній ділянці). Фактори, що впливають на вартість земельної ділянки. Послідовність експертної грошової оцінки землі.

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Характерні ознаки іпотечного кредитування, як особливого виду економічних відносин.
2. Види вартості, що використовуються при оцінці об'єкту нерухомості (обґрунтована ринкова, інвестиційна, внутрішня, ліквідаційна, балансова, відновлена).
3. Принципи оцінки об'єктів нерухомості (принципи вигоди, заміщення, очікування; принцип оцінки залишкової продуктивності землі; принципи попиту та пропозиції, зміни вартості тощо).
4. Особливості застосування методів валової ренти, прямої капіталізації, відшкодування інвестованого капіталу.

Дискусійні питання до семінарського заняття:

1. Проблемні аспекти розвитку іпотечного кредитування на Україні.

Питання для самостійного вивчення:

1. Застосування методу валової ренти для оцінки об'єктів нерухомості. Мультиплікатор валових рентних платежів, як основний інструмент [23; 27; 32]
2. Особливості оцінки землі при іпотечному кредитуванні [234 27; 32; 35]

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1. Інвестор планує отримувати 25% доходу від інвестиції в об'єкт нерухомості; чистий операцій дохід об'єкту складає на даний момент – 35 тис. грн.. Для фінансування інвестиції суб'єкт отримує кредит на 70% від вартості об'єкту нерухомості під 16% річних. Визначте ставку капіталізації і вартість об'єкту нерухомості.

Практичне завдання для самостійної роботи:

Завдання 1. Розрахуйте мультиплікатор валових рентних платежів та визначте вартість об'єкту нерухомості, якщо відомо, що дійсний валовий дохід об'єкта склав A , а по трьох об'єктах, що мають схожі якісні параметри є наступна

інформація: **Б** – ціна продажу; **В** – дійсний валовий дохід.

<i>Варіант</i>	<i>А, тис. грн.</i>	<i>№ об'єкту</i>	<i>Б, тис. грн.</i>	<i>В, тис. грн.</i>
1	125	1	1 800	130
		2	1 450	118
		3	1 900	125
2	150	1	2 150	175
		2	1 930	210
		3	2 300	238
3	315	1	1 750	95
		2	1 390	110
		3	2 050	140
4	265	1	3 400	225
		2	3 250	240
		3	2 930	230
5	190	1	1 860	125
		2	1 920	148
		3	2 130	135

Теми рефератів:

1. Особливості оцінки землі при іпотечному кредитуванні.
2. Методи оцінки об'єктів нерухомості при іпотечному кредитуванні.
3. Принципи оцінки об'єктів нерухомості при іпотечному кредитуванні.
4. Види вартості, що використовуються при оцінці об'єкту нерухомості.
5. Принципи та методи оцінки об'єктів нерухомості.
6. Характеристика іпотечного інвестиційного кредитування.
7. Використання фінансового ліверіджу при іпотечному кредитуванні.
8. Іпотечно-інвестиційний аналіз як метод оцінки нерухомості.
9. Фактори, що впливають на вартість земельної ділянки.

Література основна [2, 4, 8-10, 13; 23, 25-27, 31; 32; 35-37; 40]
додаткова [50; 55]

Тема 8. Лізинг

Лізинг, як симбіоз кредиту та оренди. Відмінність лізингу від інших форм бізнесу. Ознаки лізингу. Зміст лізингових операцій. Фактори розвитку лізингових операцій. Міжнародний досвід лізингових операцій. Об'єкти лізингу. Учасники лізингового ринку (прямі і непрямі). Критерії класифікації видів лізингу.

Етапи організації опосередкованого лізингу. Обґрунтування лізингової угоди. Визначення розміру лізингового платежу. Складові структури лізингового платежу. Порядок складання графіку лізингових платежів. Види лізингових платежів. Чинники, що впливають на вибір способу платежу. Форми розрахунків між суб'єктами лізингу (грошова, компенсаційна, змішана). Лізингові контракти: призначення, види, склад. Специфіка обліку лізингового майна. Ризики лізингових операцій.

Регулювання лізингових операцій в Україні, основні тенденції і проблеми.

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Зміст лізингових відносин. Порівняльний аналіз лізингової операції та кредиту.
2. Об'єкти лізингу згідно українського законодавства.
3. Особливості участі банків в організації лізингової угоди.
4. Характеристика видів лізингу: за терміном дії оренди; за типом майна; за умовами амортизації майна (фінансовий, оперативний); за формою надання оренди; за змістом експортно-імпортних операцій; по відношенню до пільг, за обсягом обслуговування об'єкта.
5. Характеристика етапів організації лізингу (підготовча робота, договірне закріплення лізингової операції, користування об'єктом лізингу).
6. Структура лізингового платежу (обов'язкові та варіативні компоненти).

Дискусійні питання до семінарського заняття:

1. Стан та перспективи розвитку ринку лізингових послуг в Україні. Фактори, що обумовлюють низьку динаміку розвитку.

Питання для самостійного вивчення:

1. Лізингові контракти: призначення, види, структура [4, ст.ст. 6, 7; 35, с. 156-158]

Практичне завдання для самостійної роботи:

Завдання 1. Вартість об'єкту, що передано в лізинг – *A* тис. грн. Термін угоди – *B* років, лізинговий відсоток – *B* % річних. Лізингові платежі здійснюються рівними частками *G* раз на рік. Складіть графік лізингових платежів за наступною схемою:

Період	Залишкова вартість об'єкту, грн.	Розмір анюїтетного платежу, грн.	Фінансовий дохід лізингодавця, грн.	Відшкодування вартості об'єкту, грн.
--------	----------------------------------	----------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------------

Варіант	<i>A</i> , тис. грн.	<i>B</i> , років	<i>B</i> , %	<i>G</i> , платежів на рік
1	320	3	18	2
2	280	2	20	4
3	180	3	22	2
4	240	2	18	4
5	400	3	20	2

Теми рефератів:

1. Лізингові платежі: форми, методи розрахунку. Складання графіку лізингових платежів.
2. Ризики лізингових операцій.
3. Особливості обліку лізингового майна.
4. Український досвід лізингових операцій: тенденції, проблеми.
5. Міжнародний досвід лізингових операцій.
6. Учасники лізингових операцій.
7. Зміст лізингових операцій. Класифікація видів та форм лізингу.
8. Види та структура лізингових платежів.
9. Зміст та особливості складання лізингових контрактів.

10. Переваги та недоліки лізингу для лізингодавця та лізингоотримувача.
11. Операції фінансового лізингу в сфері оновлення основних фондів підприємствами агропромислового комплексу України.

Література основна [3, 23; 25; 26; 35; 40]
додаткова [44; 59]

Тема 9. Міжнародний інвестиційний кредит

Міжнародний інвестиційний кредит і його роль у розвитку економіки України. Джерела залучення Україною іноземних коштів. Види іноземного інвестиційного кредиту. Позитивні та негативні наслідки використання іноземного інвестиційного кредиту. Форми іноземних кредитів. Порядок залучення іноземних інвестиційних кредитів під гарантії уряду України.

Кредитні лінії для розвитку бізнесу. Структура Світового банку. Джерела та умови отримання позик ЄБРР: напрямки діяльності на Україні. Критерії відбору банків-учасників. Вимоги до фінансового стану і результатів операційної діяльності позичальника. Кредитний аналіз позичальника. Вимоги ЄБРР до малих та середніх підприємств. Вимоги до субкредитів. Програма позик малому бізнесу фонду Євразія. Програма інвестування ОПК. Фонд малих кредитів. Фонд підтримки підприємств у нових західних незалежних державах.

Ефективність залучення іноземних інвестиційних позик. Способи їх використання. Проблема зовнішнього державного боргу та шляхи її подолання.

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Характеристика видів іноземного інвестиційного кредиту (державного, банківського, комерційного).
2. Порядок розгляду пропозицій щодо залучення юридичними особами-резидентам іноземних кредитів під гарантію Кабінету Міністрів України.
3. Умови надання кредитів Європейського банку реконструкцій та розвитку позичальникам-резидентам, суб'єктам малого та середнього бізнесу.
4. Особливості кредитування Світового банку. Цільове використання кредитів.

Дискусійні питання до семінарського заняття:

1. Необхідність використання міжнародного інвестиційного кредиту і його роль у розвитку економіки України.
2. Динаміка залучення міжнародних кредитів і їх цільове використання на Україні.
3. Негативні наслідки використання іноземних інвестиційних кредитів. Управління обслуговування зовнішнього боргу.

Питання для самостійного вивчення:

1. Діяльність міжнародних фінансово-кредитних установ в сфері позичкового фінансування суб'єктів господарювання.

Теми рефератів:

1. Поняття міжнародного інвестиційного кредиту, його роль.
2. Основні джерела залучення Україною іноземних позичкових коштів.

3. Особливості системи залучення зовнішніх кредитів під гарантії Кабінету Міністрів.

4. Особливості інвестиційного кредитування Міжнародним банком реконструкцій та розвитку.

5. Основні напрямки діяльності та об'єкти інвестиційного кредитування ЄБРР в Україні.

6. Критерії відбору банків для участі в обслуговуванні кредитної лінії ЄБРР.

7. Критерії відбору малих та середніх підприємств для отримання кредиту по лінії ЄБРР.

8. Проблема зовнішнього державного боргу та шляхи її подолання.

9. Способи використання залучених іноземних інвестиційних ресурсів.

Література основна [14; 23; 25; 26; 35; 40]

Тема 10. Управління ризиками при інвестиційному кредитуванні

Поняття ризику. Види проектних ризиків. Заходи захисту. Процедура визначення та оцінки проектних ризиків. Визначення ризику. Формалізований опис невизначеності проектного інвестування. Розрахунок показників ризику вкладення інвестицій (середньоквадратичного відхилення). Оцінка проектів за допомогою методів аналізу ризику інвестицій (аналіз чутливості реагування, метод сценаріїв, моделювання).

Визначення кредитних ризиків. Причини їх виникнення. Модель управління кредитними ризиками. Оцінка кредитних ризиків. Оцінка фінансової інформації. Захист від втрат у разі невиконання зобов'язань (забезпечення кредиту; характеристика закладених активів). Аналіз якості кредиту (рейтинг якості за номерною системою, системою балів, за аналізом фінансової звітності). Система спостереження за кредитами. Стратегія «порятунку кредиту».

Управління відсотковими ризиками. Розрив між активами та пасивами («геп»). Стратегія управління «гепом». Заходи зниження ризиків.

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Назвіть види проектних ризиків (затримка введення проекту в експлуатацію; виробничий ризик; ризик, пов'язаний з управлінням; збутові; фінансові; політичні; форс-мажорні ризики) та охарактеризуйте умови їх прояву.

2. Дайте визначення та назвіть складові кредитного ризику та критерії його оцінки (репутація позичальника, можливості, капітал, умови, застава).

3. Складові моделі управління кредитним ризиком.

4. Дайте визначення та назвіть фактори, що обумовлюють виникнення відсоткового ризику.

5. Охарактеризуйте основні заходи, що використовуються для зниження ризиків (розподіл ризику між учасниками проекту, заставні операції та гарантування, страхування, лімітування, екаунтинг, ін.)

6. Система оцінки якості кредиту та формування резервів для покриття ризиків.

Питання для самостійного вивчення:

1. Аналіз якості кредиту для позичальників юридичних та фізичних осіб. Рейтинги якості кредиту за бальною системою. Система формування резервів для покриття ризиків.[12]

Практичне завдання для самостійної роботи:

Завдання 1. Компанія отримала три варіанти прогнозних сценаріїв для проекту „X”: за сприятливого розвитку та піднесеного стану економіки прогноз прибутку – *A*, в умовах стабільності – *B*; в умовах спаду економіки – *B*. Розрахуйте стандартне середньоквадратичне і коефіцієнт варіації та порівняйте з проектом „Z” коефіцієнт варіації якого дорівнює *Г*.

<i>Варіант</i>	<i>A, тис. грн.</i>	<i>B, тис. грн.</i>	<i>B, тис. грн.</i>	<i>Г</i>
<i>1</i>	420	370	290	0,06
<i>2</i>	350	320	180	0,04
<i>3</i>	170	120	110	0,03
<i>4</i>	600	550	520	0,02
<i>5</i>	540	510	490	0,04

Теми рефератів:

1. Причини виникнення кредитних ризиків. Модель управління кредитними ризиками.
2. Фактори, що зумовлюють відсоткові ризики. Управління відсотковими ризиками.
3. Заходи зниження ризиків при інвестиційному кредитуванні.
4. Проектні ризики і методи їх зменшення.
5. Методи оцінки інвестиційного проекту в умовах невизначеності.
6. Особливості страхування, як заходу зниження ризиків при інвестиційному кредитування.

Література основна [23; 25; 26; 35; 40]
додаткова [47]

Тестове завдання до змістового модуля 2

1. Лізинговий кредит – це:

- а) особливий вид економічних відносин з приводу надання кредитів під заставу нерухомого майна;
- б) відносини між юридичними особами, які виникають у разі оренди майна і супроводжуються укладанням лізингової угоди;
- в) кредит, який надається тільки в національній грошовій одиниці фізичним особам – резидентам України на придбання споживчих товарів тривалого користування та послуг;
- г) кредит, що надається шляхом акумулювання кредитних ресурсів у визначеному банку з подальшим наданням їх суб'єктам господарської діяльності.

2. Ліміт кредитування як засіб захисту від кредитного ризику означає:

- а) граничну суму кредиту, яку позичальник може отримати в банку;
- б) граничну суму ресурсів, які банк може розмістити в кредитні операції;
- в) обмежену кількість клієнтів, яким банк може видавати кредити.

3. Угода лізингу класифікується як фінансовий лізинг, якщо:

- г) за термін дії угоди амортизується не менше 60% вартості об'єкту;
- д) за термін дії угоди амортизується не менше 75% вартості об'єкту;
- е) за термін дії угоди амортизується не менше 90% вартості об'єкту;
- ж) об'єкт не може бути переданий в лізинг іншій особі через особливі

характеристики.

4. Згідно з українським законодавством, об'єктом лізингу можуть виступати:

- а) нематеріальні активи;
- б) основні фонди;
- в) майнові комплекси підприємств;
- г) земельні ділянки;
- д) майнові права.

5. Лізинг, при якому власник майна передає право власності на нього майбутньому лізингодавцю на умовах купівлі-продажу і водночас виступає як користувач даного майна, є наступною формою лізингу:

- а) з повним набором послуг;
- б) зворотнім;
- в) розподільним;
- г) непрямим;
- д) прямим;
- е) оперативним;
- ж) фінансовим.

6. Стратегія управління відсотковим ризиком через розрив в активах та пасивах (геп), який впливає на рівень відсоткових ставок, передбачає, що в умовах коли відсоткові ставки знижуються і очікується їх подальше зниження, слід:

- а) розглянути можливість дострокового погашення заборгованості з фіксованим відсотком;
- б) запланувати збільшення довгострокової заборгованості із фіксованою ставкою.

7. Коефіцієнт забезпеченості повернення кредиту та процентів по ньому заставою, що надана або пропонується фізичною особою, має становити:

- а) не менше 1,0;
- б) не менше 1,5;
- в) не більше 1,0;
- г) не більше 1,5.

8. Стан коли активи зі змінною ставкою перевищують пасиви зі змінною ставкою, є:

- а) позитивним гепом;
- б) негативним гепом.

9. Максимальний термін інвестиційного податкового кредиту складає:

- а) до трьох місяців;
- б) до одного року;

- в) до трьох років;
- г) до п'яти років;
- д) до десяти років.

10. Якщо фінансовий стан позичальника відповідає класу А а рівень обслуговування боргу характеризується як „недостатній”, то в кредитному портфелі банку за групами ризику, кредиту надається категорія:

- а) I категорії якості;
- б) II категорії якості;
- в) III категорії якості;
- г) IV категорії якості;
- д) V категорії якості.

11. Рівень ризику при формування резерву для кредиту, що характеризується в кредитному портфелі як „субстандартний”, складає:

- а) 2%;
- б) 5%;
- в) 20%
- г) 50%.

12. Ставка валової доходності об'єкту нерухомості та мультиплікатор рентних платежів :

- а) мають прямо пропорційно залежність;
- б) є обернено залежними;
- в) не мають залежності взагалі.

13. Якщо фінансовий стан позичальника відповідає класу Б, а рівень обслуговування боргу характеризується як „слабкий”, то в кредитному портфелі банку за групами ризику, кредиту надається категорія:

- а) I категорії якості;
- б) II категорії якості;
- в) III категорії якості;
- г) IV категорії якості;
- д) V категорії якості.

14. Теоретичне значення коефіцієнту платоспроможності позичальника фізичної особи, що відбиває співвідношення сукупного середньомісячного доходу до суми середньомісячних витрат позичальника та місячних платежі по кредиту та відсотках, не повинен бути меншим за:

- а) 1,0;
- б) 1,3;
- в) 1,5;
- г) 2,0.

15. Коефіцієнт забезпеченості, що характеризує забезпеченість повернення кредиту та процентів по ньому заставою, при оцінці фінансового стану позичальника-фізичної особи, має становити:

- а) не більше 1,0;
- б) не більше 1,3;
- в) не більше 1,5;

г) не менше 1,5.

16. Інвестиції, що спрямовані на створення і відновлення основних фондів і фінансуються за рахунок коштів державного бюджету та бюджетних позичок, визначаються як:

- а) державні капітальні вкладення;
- б) державні централізовані капітальні вкладення;
- в) змішані капітальні вкладення.

17. Обов'язковій державній державній експертизі у повному обсязі підлягають інвестиційні програми та проекти будівництва, що здійснюються:

- а) із залученням коштів Державного бюджету;
- б) із залученням коштів місцевих бюджетів;
- в) із залученням коштів Державного, місцевих бюджетів, а також коштів державних підприємств, установ, організацій;
- г) із залученням коштів Державного бюджету і коштів державних підприємств.

18. Стратегія управління ризиком містить наступні елементи:

- а) використання всіх можливих засобів уникнення ризику, який призводить до значних збитків;
- б) контроль ризику та мінімізація сум ймовірних збитків, якщо немає можливості уникнути повністю;
- в) страхування ризику в разі неможливості уникнення;
- г) зазначені в пунктах А і Б;
- д) зазначені в пунктах Б і В;
- е) всі перераховані.

19. Різниця між величиною потенційного валового доходу і втрат від недозавантажених приміщень, відображає величину:

- а) загальної ставки доходності об'єкта нерухомості;
- б) дійсного валового доходу;
- в) чистого операційного доходу;
- г) рентабельність інвестицій.

20. Чи може бути визнана в угоді лізингу операція, що має всі ознаки фінансового лізингу, як операція оперативного лізингу:

- а) ні, в жодному випадку;
- б) так, за згодою сторін;
- в) так, лише за умови, що статус операції не буде змінюватись до закінчення терміну дії угоди.

21. Ризик знищення або пошкодження предмету лізингу переходить до лізингоотримувача з моменту:

- а) підписання угоди лізингу;
- б) з моменту передачі об'єкту лізингу в користування лізингоотримувача;
- в) з моменту зарахування об'єкту лізингу на баланс лізингоотримувача.

22. При передачі майна в оперативний лізинг:

- а) лізингодавець збільшує суму валових витрат на суму нарахованого лізингового платежу;

б) лізингодержувач збільшує суму валових витрат на суму нарахованого лізингового платежу.

23. При фінансуванні інвестиційних проектів Європейським банком реконструкцій та розвитку однією з вимог є те, що частка участі позичальника в загальному необхідному обсязі фінансування повинна складати:

- а) не менше 10% вартості проекту;
- б) не менше 25% вартості проекту;
- в) не менше 30% вартості проекту;
- г) не менше 50% вартості проекту;
- д) не менше 70% вартості проекту.

25. Вартість обладнання, що надано в лізинг, складає 50 тис. грн., термін дії угоди – 2,5 роки, розмір лізингового відсотка – 25% річних. Розмір лізингового платежу за умови рівномірного (анюїтетного) погашення кожні півроку становитиме:

- а) 9 043 грн.;
- б) 13 239 грн.;
- в) 14 043 грн.;
- г) 18 256 грн.

26. За умовами угоди з питання №25 визначте, яким буде розмір фінансового доходу лізингодавця за перший рік дії угоди фінансового лізингу:

- а) 4 095 грн.;
- б) 5 000 грн.;
- в) 9 043 грн.;
- г) 9 095 грн.;
- д) 9 947 грн.;
- е) 13 239 грн.;
- ж) 14 043 грн.

27. За умовами питання № 26 розрахуйте розмір відшкодування вартості об'єкту лізингу за 1,5 роки дії угоди фінансового лізингу:

- а) 9 043 грн.;
- б) 9 947 грн.;
- в) 10 942 грн.;
- г) 13 239 грн.;
- д) 14 043 грн.;
- е) 15 006 грн.;
- ж) 29 932 грн.

**ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ
„ІНВЕСТИЦІЙНЕ КРЕДИТУВАННЯ”
(підсумковий контроль)**

1. Від чого залежить максимальна величина кредиту:

- а) від величини статутного капіталу;
- б) від величини власних ресурсів;

- в) від величини робочих активів;
- г) від рівня кредитоспроможності клієнта.

2. Величина кредитних вкладень комерційного банку обмежується:

- а) 25 % величини власного капіталу банку;
- б) обсягом ресурсів банку;
- в) 8 – кратною величиною власних коштів банку;
- г) 10 % величини власних коштів банку.

3. Короткостроковим вважається кредит, виданий позичальнику строком:

- а) на 6 місяців;
- б) на 1 рік;
- в) більше одного року.

4. Принцип забезпеченості кредиту означає:

- а) гарантію його повернення;
- б) захист від ризику неповернення;
- в) стійке фінансове становище позичальника.

5. Фінансовий стан позичальника, що відноситься до класу „А”, означає:

- а) фінансова діяльність добра, що свідчить про можливість своєчасного виконання зобов'язань за фінансовими операціями і можливість її утримання на такому рівні надалі;
- б) фінансова діяльність клієнта добра, але ймовірність підтримування її на цьому рівні протягом тривалого часу є низькою;
- в) фінансова діяльність задовільна і потребує більш детального контролю, ймовірність несвоєчасного погашення заборгованості в повній сумі та в строки, передбачені договором.

6. Принцип платності означає, що:

- а) позичальник сплачує проценти банку за користування кредитом;
- б) банк одержує комісійну винагороду від позичальника за оформлення кредитної угоди;
- в) банк несе витрати в процесі здійснення кредитних операцій.

7. Контроль за цільовим використанням кредитних коштів здійснює:

- а) банк;
- б) клієнт (позичальник);
- в) податкова адміністрація.

8. Гарантія як спосіб захисту від кредитного ризику – це:

- а) зобов'язання третьої особи погасити борг позичальника у випадку його неплатоспроможності;
- б) послуга, яку надає банк юридичним і фізичним особам;
- в) гарантійний лист позичальника своєчасно погасити кредит і проценти.

9. Значення Індексу прибутковості, що свідчить про те, що проект є прийнятним, відповідає:

- а) $IP \leq 0$;
- б) $IP \geq 0$;
- в) $IP \leq 1$;

г) $IP \geq 1$;

10. Фінансування складних крупно масштабних об'єктів, що передбачає участь декількох компаній постачальників, лізингодавців чи залучення кредитних ресурсів кількох банків для придбання об'єкта лізингу, відповідає лізингу:

- а) с повним набором послуг;
- б) зворотнім;
- в) розподільним;
- г) непрямим;
- д) прямим;
- е) оперативним;
- ж) фінансовим.

11. Кредитна лінія, яку банк відкриває для оплати поставок в межах одного контракту, що реалізується протягом тривалого періоду є:

- а) підтвердженою;
- б) з повідомленням;
- в) рамковою;
- г) не відновлюваною;
- д) револьверною.

12. Кредит, що передбачає паритетний розподіл ризиків між учасниками проекту, за умовами якого вони приймають відповідальність за фіксовані в контрактах комерційні зобов'язання; за ризики, що виникають внаслідок їх діяльності, є кредитом:

- а) без права регресу;
- б) з частковим регресом;
- в) з повним регресом;
- г) на консорціальних засадах..

13. Згідно з українським законодавством, об'єктом лізингу не можуть виступати:

- а) нематеріальні активи;
- б) основні фонди;
- в) майнові комплекси підприємств;
- г) земельні ділянки;
- д) майнові права;

14. Угода лізингу класифікується оперативний лізинг, якщо:

- д) за термін дії угоди амортизується не менше 60% вартості об'єкту;
- е) за термін дії угоди амортизується менше 75% вартості об'єкту;
- ж) за термін дії угоди амортизується понад 75 % вартості об'єкта.

15. Іпотечний кредит – це:

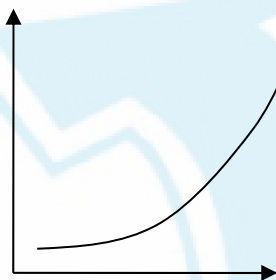
- а) відносини між юридичними особами, які виникають у разі оренди майна і супроводжуються укладанням лізингової угоди;
- б) кредит, який надається тільки в національній грошовій одиниці фізичним особам – резидентам України на придбання споживчих товарів тривалого користування та послуг;

в) особливий вид економічних відносин з приводу надання кредитів під заставу нерухомого майна;

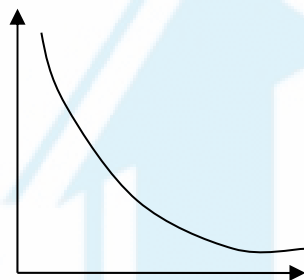
г) кредит, що надається шляхом акумулювання кредитних ресурсів у визначеному банку з подальшим наданням їх суб'єктам господарської діяльності.

16. *Оберіть малюнок, що відбиває залежність чистої приведеної вартості проекту від ставки дисконту:*

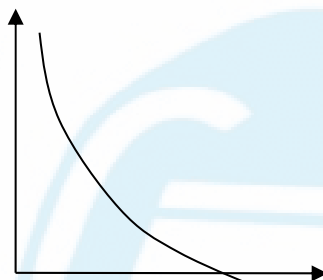
а) NPV

б) NPV

в) NPV

г

г

г

17. *Оберіть визначення економічного змісту показника чистої приведеної вартості проекту:*

а) сумарний поточний прибуток за проектом;

б) усі прибутки від реалізації проекту, скориговані на розмір інфляції;

в) сумарна за всіма роками життя проекту приведена до поточного періоду різниця між прибутками і витратами за проектом.

18. *Інвестиційна операція, пов'язана з перетворенням виробничого процесу на основі сучасних науково-технічних досягнень, що здійснюється згідно з комплексним планом і спрямована на збільшення виробничого потенціалу підприємства відповідає наступній формі реального інвестування::*

а) придбання цілісного майнового комплексу;

б) модернізація;

в) реконструкція;

г) відновлення устаткування;

д) інноваційне інвестування в нематеріальні активи.

19. *Розмір позики, що встановлюється у відсотковому відношенні до вартості заставлених цінних паперів і відображає ризик банку по окремим видам цінних паперів, складає під заставу державних цінних паперів:*

а) 60% заставної вартості;

б) 70% заставної вартості;

в) 80% заставної вартості;

г) 90% заставної вартості.

20. *Відношення високоліквідних активів до короткострокових зобов'язань, що характеризує платоспроможність позичальника, це:*

а) коефіцієнт абсолютної ліквідності;

б) коефіцієнт поточної ліквідності;

в) коефіцієнт загальної ліквідності .

21. Сукупна заборгованість по кредитах, облікованих векселях і 100% суми позабалансових зобов'язань, що видані одному позичальника, не повинна перевищувати:

- а) 10% власного капіталу комерційного банку;
- б) 25% власного капіталу комерційного банку;
- в) 50% власного капіталу комерційного банку.

22. Оцінка стану обслуговування заборгованості за станом погашення клієнтом - фізичною особою заборгованості та процентів за нею є "слабкою":

- а) якщо, заборгованість за фінансовою операцією й процентами за нею сплачуються в установлені строки або з максимальною затримкою до семи календарних днів;
- б) заборгованість за фінансовою операцією прострочена від 8 до 90 днів та проценти за нею сплачуються із затримкою від 8 до 30 днів;
- в) заборгованість за фінансовою операцією прострочена понад 90 днів.

23. Стратегія управління відсотковим ризиком через розрив в активах та пасивах (ген), який впливає на рівень відсоткових ставок, передбачає, що в умовах коли існують низькі відсоткові ставки і очікується їх зростання слід:

- а) збільшити частку кредитів з фіксованою ставкою;
- б) зменшити частку кредитів з фіксованою ставкою.

24. Щорічна сума інвестиційного податкового кредиту:

- а) може перевищувати загальну суму податку, що сплачується підприємством за підсумками року;
- б) не може перевищувати загальну суму податку, що сплачується підприємством за підсумками року.

25. Якщо валова ставка доходності об'єкту нерухомості складає 19%, то значення мультиплікатора валових рентних платежів дорівнюватиме:

- а) 0,19;
- б) 5,263;
- в) 52,63;
- г) 4,348;
- д) 43,48;
- е) немає залежності, за допомогою ставки неможливо визначити розмір мультиплікатора.

26. Коефіцієнт платоспроможності родини, що відбиває відношення сукупного місячного доходу родини до всіх місячних витрат, включаючи витрати по кредиту, не повинен бути меншим за:

- а) 1,0;
- б) 1,3;
- в) 1,5;
- г) 2,0.

27. Фінансовий коефіцієнт, що відображає частку власних коштів позичальника та характеризує його незалежність від позичених коштів, є коефіцієнтом:

- а) фінансової стійкості;

- б) незалежності;
- в) автономії;
- г) маневреності власних коштів.

28. Якщо фінансовий стан позичальника відповідає класу В, а рівень обслуговування боргу характеризується „добре”, то в кредитному портфелі банку за групами ризику, кредиту надається категорія:

- а) I категорії якості;
- б) II категорії якості;
- в) III категорії якості;
- г) IV категорії якості;
- д) V категорії якості.

29. Чи має право банк при видачі кредитів за рахунок бюджетних коштів стягувати з позичальника комісійну винагороду:

- а) так;
- б) ні;
- в) не більше 2% річних.

30. Відсотки за довгострокові позики відносяться до:

- а) грошового відтоку за операційною діяльністю;
- б) грошового відтоку за фінансовою діяльністю;
- в) грошового припливу за фінансовою діяльністю;
- г) грошового відтоку за інвестиційною діяльністю.

31. Регулярний грошовий потік з рівномірними часовими інтервалами в межах періоду, що аналізується, має назву:

- а) дискретний грошовий потік;
- б) чистий грошовий потік;
- в) анюїтет.

32. До якої форми кредиту слід віднести відстрочку платежу постачальником за відвантажені товари, яку він надав покупцеві:

- а) державний;
- б) споживчий;
- в) комерційний;
- г) банківський.

33. Яка форма кредиту виконує антипаційну (емісійну) функцію:

- а) банківський;
- б) державний;
- в) міжнародний;
- г) всі перераховані.

34. Те, що структура відсоткової ставки за кредит формується без урахування конкуренції з боку інших потенційних кредиторів, є недоліком такої моделі як::

- а) модель цінового лідерства;
- б) модель „вартість плюс”.

35. Аналітична оцінка об'єкта нерухомості, що базується на оцінці його фінансового стану і перспектив отримання прибутку і чистого доходу в результаті його експлуатації, є:

- а) ринковою вартістю об'єкта;
- б) інвестиційною вартістю;
- в) балансовою вартістю;
- г) фундаментальною внутрішньою вартістю;
- д) балансовою вартістю;
- е) ліквідаційною вартістю.

36. Рівень ризику при формуванні резерву для кредиту, що характеризується в кредитному портфелі як „стандартний”, складає:

- а) 2%;
- б) 5%;
- в) 20%;
- г) 50%.

37. Чи слід враховувати суб'єктивні показники (ефективність управління, склад засновників, ринкова позиція позичальника), при прийнятті рішення про можливість кредитування позичальника-юридичної особи:

- а) так;
- б) ні.

38. Чи має право лізингодавець відмовитися від договору лізингу та вимагати повернення предмета лізингу за умови якщо лізингоотримувач не сплатив поточний лізинговий платіж:

- а) ні, в жодному випадку до настання терміну закінчення дії угоди;
- б) так, якщо платіж несплачений повністю;
- в) так, якщо прострочення платежу складає понад 30 днів;
- г) так, якщо платіж не сплачений в повному обсязі чи, навіть частково;
- д) зазначене в пунктах Б і В;
- е) зазначене в пунктах В і Г.

39. За умови передачі майна на основі угоди фінансового лізингу під час нарахування лізингового платежу:

- а) лізингодавець збільшує валові доходи;
- б) лізингодавець збільшує валові витрати.

40. Форма забезпечення, згідно з якою позичальник переуступає банку дебіторську заборгованість, внаслідок чого надходження від замовника (покупця) передаються банку в рахунок погашення заборгованості, є:

- а) гарантією (порукою);
- б) цесією;
- в) концесією;
- г) заставою.

41. Для визначення кількісної оцінки рівня ризику по проекту розрахуйте середньоквадратичне відхилення можливих варіантів поточного прибутку від його середнього розміру. Прогнозовані розрахунки показали однакову ймовірність варіантів отримання прибутку в 60, 80 і 90 тис. грн.:

- а) 10 тис. грн.;
- б) 12,5 тис. грн.;
- в) 15 тис. грн.;
- г) 30 тис. грн.

42. Компанія виготовляє продукт А. Величина постійних витрат – 20 тис. грн., одиниця продукції реалізується за ціною 820 грн., змінні витрати становлять 270 грн. на одиницю продукції. Точка беззбитковості становитиме:

- а) 25 одиниць;
- б) 37 одиниць;
- в) 74 одиниці.

43. Розрахуйте значення чистої приведеної вартості для проекту, що передбачає початкові інвестиції - 200 тис. грн., поточний прибуток протягом трьох років по 100 тис. грн., ліквідаційна вартість активів – 50 тис. грн., ставка дисконту – 20%:

- а) -39,36 тис. грн.;
- б) 39,58 тис. грн.;
- в) 50 тис. грн.;
- г) 123,84 тис. грн.

44. Кредит в розмірі 100 тис. грн. виданий на рік під 25% годових. Розмір відсоткової виплати за 25 днів користування кредитними ресурсами, становить:

- а) 1250,15 грн.;
- б) 1736,11 грн.;
- в) 1925,14 грн.
- г) 2083,33 грн.

45. Кредит в розмірі 100 тис. грн. виданий на рік під 25% річних. За умови одноразового погашення кредиту у кінці терміну і щомісячній виплаті відсотків, їх розмір за один місяць становитиме:

- а) 1250,15 грн.;
- б) 1736,11 грн.;
- в) 2083,33 грн.;
- г) 6250 грн.

46. Банком надано кредит на суму 3 млн. грн. строком на 3 роки під 8% річних. Погашення боргу проводиться рівними щорічними виплатами в кінці року, включаючи погашення основної суми боргу та відсоткових платежів. Нарахування відсотків проводиться раз на рік. Щорічна виплата становитиме:

- а) 1 млн. 164 тис. грн.;
- б) 1 млн. 240 тис. грн.;
- в) 864 тис. грн.;
- г) 240 тис. грн.

47. Банком надано кредит на суму 3 млн. грн. строком на 3 роки під 8% річних. Погашення боргу проводиться рівними щорічними виплатами в кінці

року, включаючи погашення основної суми боргу та відсоткових платежів. Нарахування відсотків проводиться раз на рік.. Залишок невиплаченого боргу на початок 3 року становитиме:

- а) 2 млн. грн.;
- б) 1 млн. 164 тис. грн.;
- в) 1 млн. 78 тис. грн.;
- г) 864 тис. грн.

49. Під заставу підприємство отримало кредит на суму 90 тис. грн. на один рік під 12% річних. Погашення основного боргу та виплата відсотків передбачаються рівномірно щоквартально. Величина щоквартальних строкових виплат становитиме:

- а) 18 тис. грн.;
- б) 22 тис. 500 грн.;
- в) 24 тис. 214 грн.;
- г) 24 тис. 300 грн.

50 Кредит в розмірі 100 тис. грн. видано на рік під 25% річних. Погашення основної суми боргу відбувається рівномірно щоквартально, одночасно зі сплатою відсотковий за той же період. Відсотки за другий квартал становитимуть:

- а) 2083,33 грн.;
- б) 3125 грн.;
- в) 4687,50 грн.;
- г) 6250 грн.

МАУП

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правова

1. *Закон* України “Про банки та банківську діяльність” від 07.12.2000 №2121-III
2. *Закон* України „Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим боргом та іпотечні сертифікати” від 19.06.03 № 979-IV
3. *Закон* України “Про фінансовий лізинг” від 11.12.03 № 1381
4. *Закон* України “Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю” від 19.06.03 № 978
5. *Закон* України “Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень” від 18.11.03 № 1255- IV
6. *Закон* України „Про цінні папери і фондовий ринок” від 23.02.06 №3480-IV
7. *Закон* України "Про обіг векселів в Україні" від 05.04.01 № 2314-III
8. *Закон* України "Про іпотечні облігації” від 22.12.05 року N 3273-IV
9. *Закон* України "Про іпотеку” від 05.06.03 № 898- IV (зі змін. і доп. № 3480- IV від 23.02.06)
10. *Закон* України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” від 12.07.01 № 2658-II // Урядовий кур’єр. – 2001. – 12 вересня.
11. *Закон* України “Про інвестиційну діяльність” від 18.09.91 № 1561-XII
12. *Положення* про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями: Затв. постановою Правління НБУ від 25.01.2012р. № 23 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0231-12>
13. *Положення* „Про іпотечне покриття звичайних іпотечних облігацій, порядок ведення реєстру іпотечного покриття та управління іпотечним покриттям звичайних іпотечних облігацій”, ДКЦПФР, Зареєстровано 15.11.06 р. № 1205/13079
14. *Положення* „Про порядок отримання резидентами кредитів, позик в

іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам”, Затв. Постановою НБУ від 17.06.04 № 270

15. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, Агентство з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій 23.02.98 № 22, Зареєстровано в МЮУ 31.03.1998 р. за № 214/2654

Основна

16. Банківські операції: Підручник/ А.М.Мороз, М.І.Савлук та ін.; за ред.д-ра екон. Наук, проф. А.М.Мороза. – К.: КНЕУ, 2003

17. Бардиш Г. О. Проектне фінансування: Підруч. - 3-тє вид. перероб. та доп. - К.: Хай- Тек- Прес, 2008. - 464с.

18. Боярко І. М., Гриценко Л. Л. Інвестиційний аналіз: навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2011. - 400 с.

19. Васюренко О.В. Банківські операції: Навч. посібник. – К.:Знання, 2004

20. Вовчак О.Д. Аналіз інвестиційних проектів: навч. посіб./ [Вовчак О.Д., О.В. Колянко, І.Б. Чікіта]. - Львів: Видавництво ЛКА, 2010. - 260 с.

21. Гончаров А.Б. Інвестування: Навч. посіб./ Харківський держ екон. Університет. – Х.: ВД „ІНЖЕК”, 2004

22. Гридчук Д.М. Забезпечення кредитних зобов’язань у діяльності банків. – К.: Істина, 2001. – 253 с.

23. Інвестиційне кредитування: Навч. посібник / Пересада А.А., Майорова Т.В. – К.: КНЕУ, 2002

24. Телишевська Л. І., Успенко В. І. Інвестиційний аналіз: навч. посіб. - Х.: Бурун-Книга, 2011. - 280 с.

25. Інвестиційне кредитування: навч. посіб./ [Вовчак О. Д., Руцишин Н. М., Андрушків І. П. та ін.]. - 2-ге вид, перероб. і доп. - К.: Знання, 2013. - 227 с.

26. Інвестиційне кредитування: Навч.-метод. Посібник для самостійного вивчення дисципліни/ Вовчак О.Д., Борщук І. В. (укладачі). Л.:Вид-во Львівської комерційної академії, 2004. – 119с.

27. Іпотечний ринок в Україні: проблеми стратегії розвитку /Ред. кол.

В.Д. Базидевич та ін. – К.: Б.в., 2004. – 140 с.

28. Кредитний ризик комерційного банку: Навч. посібник / В.В.Вітлинський, О.В.Пернарівський, Я.С.Наконечний; За ред. В.В.Вітлинського.- К.: Т-во “Знання”, КОО, 2000

29. Куриленко Т.П. Проектне фінансування: Підручник. - К.: Кондор, 2006. - 208 с.

30. Лагутін В.Д. Кредитування: теорія і практика: Навчальний посібник. – 4 – те вид., стер. – К.: Знання, 2004. – 215 с.

31. Любунь О.С., Кіреєв О.І. Іпотечний ринок: теоретичні основи іпотеки, іпотечне кредитування, інструменти і моделі фінансування та рефінансування житлового будівництва. К., 2005. – 356с.

32. Любунь О.С., Кіреєв О.І., Домрачев В.М. Іпотечний кредитування: теоретичні основи іпотеки, інструменти і моделі фінансування та рефінансування житлового будівництва. К.: Вид-во Європейського університету, 2006. – 299с.

33. Петрук О.М. Банківська справа: Навч. посібник / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – К.: Кондор, 2004. – 461 с.

34. Пересада А.А., Коваленко Ю.М., Онікієнко С.В. Інвестиційний аналіз: Підручник. – К.: КНЕУ, 2005. – 485с.

35. Пшик Б.І. Інвестиційне кредитування: Навч. Посібник для студентів вищих навч. Закладів. – Л.: Львівський банківський інститут НБУ, 2005. – 292 с.

36. Савич В.І. Іпотечне кредитування в Україні: суперечності та тенденції розвитку. – Івано-Франківськ: ІМЕ „Галицька академія”, 2006. – 552с.

37. Сазонець І.Л. Національна система іпотечного кредитування. –Суми: Довкілля, 2006. – 114с.

38. Хмеленко О.В. Кредитування та контроль: Навчальний посібник. - Х.: ІНЖЕК, 2004. – 237 с.

39. Циглик І.І., Кропельницька С.О., Білий М.М., Мозіль О.І. Аналіз і розробка інвестиційних проектів: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. -160с.

40. Шклярчук С. Г. Проектне фінансування: навч. посіб./ Шклярчук С. Г. - К.: Персонал, 2009. - 472 с.

41. Шевченко Р.І. Банківські операції: Навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2003. – 276 с.

Додаткова

42. Бланк І.А. Інвестиційний менеджмент: К.,МП “ІТЕМ”, 1995,-447 с.

43. Блохина В.Г. Инвестиционный анализ. Ростов-на-Дону: Феникс, 2004. – 320с.

44. Васильев Н.М. Лизинг: организация, нормативно-правовая основа, развитие. – М.:1997

45. Внукова М.М. Основи факторингу: навчальний посібник – К.: Товариство “Знання”, 1998. – 174 с.

46. Верба О.В., Загородніх М.О. Проектний аналіз. К.: Наукова думка, 2000

47. Грачева М.В. Анализ проектных рисков: Учебн. Пособие. – М.: ЗАО «Финстатинформ», 1999

48. Жданов В.П. Организация и финансирование инвестиций. – Калининград : Янтарный сказ, 2000

49. Жуков Е.Ф. Тростовые и факторинговые операции коммерческих банков: серия „Международный банковский бизнес”. – М.: Изд-во АО „Консалтбанкир”, 1995. – 48 с.

50. Іпотечний ринок в Україні: проблеми стратегії розвитку: Між нар. наук.-практ. конф./ Під заг. ред. В.І. Кравченко, К.В. Паливода. – К.: Міжн. інститут фінансів, 2004. -207с.

51. Інвестування: Навч.-метод. посібник / А.А.Пересада, О.О.Смірнова, С.В.Онiкiєнко, О.О.Ляхова. – К.: КНЕУ, 2001

52. Камарницький І.Ф. Інвестиційна діяльність комерційних банків: Монографія. – Чернівці: Рута, 2004. - 260 с.

53. Ковалев В.В. Методы оценки инвестиционных проектов - М.: Финансы и статистика, 1998.

54. Кот Л.Л. Банківський кредит у трансформаційній економіці: питання теорії, методології, практики. – К.: Знання Укр., 2003. – 93 с.

55. Кручок С.І. Іпотечне кредитування: європейська практика та перспективи розвитку в Україні. К.: Урожай, 2003. – 207с.

56. Роуз П.С. Банковский менеджмент. Предоставление финансовых услуг: Пер. с англ./ Под науч.ред. В.Т.Севрука, Т.Н.Черкасова – М.: Дело, 1995

57. Савчук В.П., Прилипко С.И., Величко Е.Г. Анализ и разработка инвестиционных проектов: Учеб. Пособие. – К.: Абсолют – В, Эльга, 1999

58. Смирнов А.Л. Организация финансирования инвестиционных проектов. М.: 1993.

59. Галье И., Абашина А. и др. Аренда и лизинг. – М.: Филинь, 1996

60. Щукін Б.М. Аналіз інвестиційних проектів: Конспект лекцій. – К: МАУП, 2002.–128с.

Електронні джерела

1. <http://www.rada.gov.ua> - офіційний сайт Верховної Ради України, законодавча база

2. <http://www.bank.gov.ua> – офіційний сайт Національного банку України

3. <http://www.leasing.org.ua> – все про лізинг в Україні

МАУП